

OKRESNÁ PROKURATÚRA HUMENNÉ
Štefánikova 1900/69, 066 42 Humenné 1

Číslo: 1 Pv 192/15/7702
EEČ: 2-55-80-2015

Humenné 09.12.2015

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Prečin Sprenevera podľa § 213 odsek 1, odsek 2 písmeno a
Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona
číslo 1/2014 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie
obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Prečin Sprenevera podľa § 213 odsek 1, odsek 2 písmeno a Trestného zákona
číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

ako zodpovedná osoba konajúca za obchodnú spoločnosť XXXXX s.r.o. so sídlom
XXXXX – Fidlíkova 3, na základe rámcovej zmluvy č. 1989/12 „O dodávkach tovaru
a služieb“ z 31.07.2012 podpísanej v Humennom, ako odberateľ oproti vystaveným
faktúram v termíne od januára 2014 do apríla 2014 odobral tovar od dodávateľa –
obchodnej spoločnosti XXXXX so sídlom XXXXX – XXXXX v celkovej hodnote
14.634,38 €, z ktorej bola uhradená iba čiastka vo výške 1.344,18 €, sumu za
vystavené faktúry v termíne splatnosti faktúr neuhradil, tovar aj napriek výzvam
nevrátil, čím si prisvojil cudziu vec, ktorú mal do uhradenia faktúr zverenú, zároveň
sa obohatil a obchodnej spoločnosti XXXXX so sídlom XXXXX – XXXXX spôsobil
škodu v sume 13.290,20 €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ, OKP XXXXX sp. zn. ČVS:ORP-137/2-VYS-HE-2015 zo dňa 15.6.2016 bolo vznesené obvinenie XXXXX za prečin sprenevera podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona na skutkovom základe, že ako zodpovedná osoba konajúca za obchodnú spoločnosť XXXXX, s.r.o. so sídlom XXXXX – Fidlíkova 3, na základe rámcovej zmluvy č. 1989/12 „O dodávkach tovaru a služieb“ z 31.07.2012 podpísanej v Humennom, ako odberateľ oproti vystaveným faktúram v termíne od januára 2014 do apríla 2014 odobral tovar od dodávateľa – obchodnej spoločnosti XXXXX so sídlom XXXXX – XXXXX v celkovej hodnote 14.634,38 €, z ktorej bola uhradená iba čiastka vo výške 1.344,18 €, sumu za vystavené faktúry v termíne splatnosti faktúr neuhradil, tovar aj napriek výzvam nevrátil, čím si prisvojil cudziu vec, ktorú mal do uhradenia faktúr zverenú, zároveň sa obohatil a obchodnej spoločnosti XXXXX so sídlom XXXXX – XXXXX spôsobil škodu v sume 13.290,20 €.

Trestné stíhanie voči obvinenému bolo vedené na podklade zistených dôkazov, a to výpovede svedka poškodeného XXXXX, ktorý uviedol, že s obvineným mali uzatvorenú rámcovú zmluvu z 31.07.2012, ktorý obvinený XXXXX bol konateľom spoločnosti XXXXX, s.r.o.. V zmluve mali dohodnutú výhradu vlastníckeho práva k dodanému tovaru, s ktorou obvinený súhlasil. Takto dodaný tovar teda mal podliehať osobitnému režimu, napr. skladovanie i evidencia podobne. Uviedol, že za zverenú vec sa pokladá aj peňažný výťažok získaný za predaj zverenej veci. Hlavným predmetom obchodnej činnosti XXXXX je veľkoobchodná činnosť s predmetom tovaru káble, vodiče, podľa požiadaviek odberateľov. Predmetom plnenia bol káblový materiál s príslušenstvom, elektroinštalačný materiál, svietidlá, svetelné zdroje, prípadne iný tovar, ktorý je uvedený vo faktúrach. K 20.05.2015 hodnota nezaplateného tovaru kupujúcim je 13.290,20 €, pričom tento bol dodaný od januára 2014 do apríla 2014. Firma XXXXX, s.r.o. tovar nereklamovala a neprejavila záujem o nahradenie škody a tovar nevrátila poškodenému. Následne ďalšie dodávky tovaru boli firme XXXXX, s.r.o. zastavené. Civilnú žalobu na príslušnom súde nepodali, keďže sa cítia poškodení trestným činom. Zo strany obvineného im bola doručená ponuka so splátkovým kalendárom, ktorú však neakceptovali. Zastáva názor, že obv. XXXXX sa dopustil trestného činu sprenevery, taktiež aj trestného činu zvýhodňovania veriteľa.

Obvinený XXXXX uviedol, že so spol. XXXXX, spolupracoval od roku 2012. Zaoberal sa predajom elektroinštalačného materiálu, kde v sídle firmy Fidlíkova 3 mal predajňu. Vo firme pracuje on so svojím otcom. Podľa jeho názoru sa jedná o obchodno-právny vzťah. Mal približne siedmich dodávateľov, z ktorých traja boli hlavní a to XXXXX, XXXXX, s.r.o. a XXXXX. Prvé faktúry od spol. XXXXX, s.r.o. boli vystavované s veľkou splatnosťou 15 dní, neskoršie faktúry 30 dní, ktoré uhrádzal väčšinou načas. Niekedy mu bola doručená výzva a faktúru uhradil dodatočne. Zhruba od októbra do decembra 2013 odberal väčšie množstvo tovaru a uhrádzal vo výške cca 5.500 €. Faktúry, ktoré nie sú uhradené, tak nie sú uhradené z toho dôvodu, že nemal dostatok finančných prostriedkov na chod spoločnosti a predajne, keďže uhrádzal jednak odvody a jemu neboli uhradené jeho pohľadávky vo výške cca 10.000 €. Má jedného zákazníka, ktorý mu neuhradil cca 5.000 € a povedal mu, že ho môže dať do súdu a nič nevymôže. Obchod momentálne veľmi nefunguje a kvartálna tržba je cca 1.550 €. So spoločnosťou XXXXX komunikuje od vzniku podlžností a dlh chce uhradiť. Dňa 28.01.2015 mu doručené odstúpenie od zmluvy

s výzvou na vrátenie tovaru, avšak tovar, ktorý prevzal, tak ho preberal na ďalší predaj a tento aj odpredal a za faktúry aj odviezol DPH a s tovarom už nedisponuje. Je toho názoru, že trestné oznámenie bolo podané účelovo, aby XXXXX ušetril na súdnych poplatkoch.

Do spisového materiálu boli zabezpečené rámcová zmluva, faktúry a dodacie listy k odobranému tovaru, prehľad neuhradených pohľadávok, odsúhlasenie pohľadávok a záväzkov, odstúpenie od zmluvy s výzvou k vráteniu vecí, návrh dohody o uznaní záväzku, prehľad tržieb, výpisy z bankových účtov, správa OS XXXXX ohľadne exekučných konaní, správa spol. XXXXX s.r.o., správa spol. XXXXX

V posudzovanom prípade je potrebné zdôrazniť, že skutok sa nestáva trestným činom len preto, že ho za trestný čin označí oznamovateľ v podanom trestnom oznámení (prípadne vo svojej svedeckej výpovedi urobenej už po začatí trestného stíhania, respektíve v sťažnosti) s tým, že konanie určitej fyzickej osoby považuje za rozporné so zákonom a tým, aj za trestné.

Oznamovateľ (poškodený) má právo na podanie trestného oznámenia a orgány činné v trestnom konaní majú následne povinnosť sa ním zaoberať a rozhodnúť o ňom, avšak posúdenie, či skutok napĺňa alebo nenapĺňa znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu je plne v ich kompetencii. Možno preto zhrnúť, že každý má zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami a návrhmi kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili. Nikto však nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (primerane aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 287/06).

V posudzovanej trestnej veci je nutné zdôrazniť, že uznesenie o začatí trestného stíhania bolo skutkovo vymedzené v podstate tak, že spoločnosť XXXXX s.r.o. v dobe od januára 2014 do apríla 2014 prevzala v zmysle rámcovej zmluvy č. 1989/12 zo dňa 31.7.2012 uzatvorenej so spoločnosťou XXXXX s.r.o. tovar, pričom v zmysle rámcovej zmluvy bola dohodnutá výhrada vlastníckeho práva k dodanému tovaru s tým, že vlastnícke právo na tovar prechádza na odberateľa až po úplnom zaplatení kúpnej ceny, pričom odberateľ neuhradil kúpnu cenu, čím spoločnosti XXXXX s.r.o. mal spôsobiť škodu v celkovej výške 13.290,20 €.

Pokiaľ ide o podozrenie zo spáchania trestného činu sprenevery, tak je potrebné poukázať na Rámcovú zmluvu 1989/12 zo dňa 31.7.2012 o dodávkach tovaru a služieb, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťou XXXXX s.r.o. (dodávateľ) a spoločnosťou XXXXX s.r.o. (odberateľ). Článok V predmetnej rámcovej zmluvy uvádza, že vlastnícke právo k dodanému tovaru, prechádza na kupujúceho až po úplnom zaplatení kúpnej ceny a odberateľ je povinný zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zničeniu, odcudzeniu, scudzeniu alebo poškodeniu dodaného tovaru.

Z predmetného článku zmluvy vyplýva, že spoločnosť XXXXX s.r.o. dodávala spoločnosti XXXXX s.r.o. dohodnutý tovar s výhradou vlastníckeho práva, ktorá predpokladala, že vlastníctvo k dodanému tovaru prejde na spoločnosť XXXXX s.r.o. až po jeho úplnom zaplatení. Vec predaná, respektíve dodaná inej zmluvnej strane s výhradou vlastníckeho práva má, voči osobe, ktorej je dávaná do dispozície, charakter zverenej cudzej veci v zmysle znakov skutkovej podstaty trestného činu

sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. Tento záver však na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti za spáchanie predmetného trestného činu nestačí, nakoľko znaky základnej skutkovej podstaty trestného činu sprenevery vyžadujú, aby si osoba, ktorej boli zverené cudzie veci dané do dispozície, si tieto veci neoprávnene prisvojila.

Článok V rámcovej zmluvy však neupravuje len výhradu vlastníckeho práva k dodanému tovaru, ale aj vyslovene predpokladá (umožňuje) odberateľovi obchodovať s dodaným tovarom, t. j. rámcová zmluva nezakazovala, ale práve naopak, umožňovala odberateľovi prevod dodaného tovaru do dispozície tretej osoby. Dodávateľ si tak uplatňoval zmluvne len výhradu vlastníckeho práva k dodávanému tovaru, avšak žiadnym spôsobom neobmedzoval odberateľa v nakladaní s dodaným tovarom vo vzťahu k tretím osobám.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podľa § 130 ods. 3 Tr. zák. sa zverenou vecou rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel' na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo za dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť.

Z uvedeného zákonného ustanovenia je zrejmé, že o trestný čin sprenevery môže ísť len v prípade, ak páchatel' naloží so zverenou vecou v rozpore s účelom, na ktorý mu bola daná do užívania (dispozície). Ak so zverenou vecou osoba, ktorá ju má v dispozícii naloží v súlade so zmluvne dohodnutými podmienkami ide o konanie dovolené a preto nemôže byť protiprávne. Pokiaľ teda páchatel' predá tovar, ktorý mu bol za účelom jeho ďalšieho predaja zverený na základe kúpnej zmluvy, hoci v jej rámci bola dohodnutá výhrada vlastníckeho práva, nekoná proti účelu zverenia a nemôže sa preto dopustiť trestného činu sprenevery podľa § 213 Tr. zák. (primerane uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 7 Tdo 474/2002 z 14.08.2002).

Z uvedeného vyplýva, že v konaní spoločnosti XXXXX s.r.o., ktorá s tovarom dodaným od spoločnosti XXXXX s.r.o. ďalej obchodovala a predávala ho v maloobchodnej predajni s elektroinštalačným materiálom, nie je možné vidieť trestný čin sprenevery, nakoľko spoločnosť XXXXX s.r.o. konala v súlade s rámcovou zmluvou uzatvorenou so spoločnosťou XXXXX s.r.o. Táto rámcová zmluva pripúšťala obchodovanie s dodaným tovarom aj vo vzťahu k tretím osobám a to bez ohľadu na to, že na tovare viazala výhrada vlastníckeho práva. Z obsahu rámcovej zmluvy nevyplýva nič, čo by spoločnosti XXXXX s.r.o. znemožňovalo použiť dodaný tovar na ďalší predaj tretej strane a to ešte pred jej zaplatením predávajúcemu (dodávateľovi).

Vec predaná, respektíve dodaná inej zmluvnej strane s výhradou vlastníckeho práva má voči osobe, ktorej je dávaná do dispozície charakter zverenej cudzej veci v zmysle znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. Tento záver však na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti za spáchanie predmetného trestného činu nestačí, nakoľko znaky základnej skutkovej podstaty trestného činu sprenevery vyžadujú, aby si osoba, ktorej boli zverené cudzie veci dané do dispozície aj tieto veci neoprávnene prisvojila.

O trestný čin sprenevery môže ísť preto len v prípade, ak páchatel' naloží so zverenou vecou v rozpore s účelom, na ktorý mu bola daná do užívania (dispozície).

Ak so zverenou vecou osoba, ktorá ju má v dispozícii naloží v súlade so zmluvne dohodnutými podmienkami ide o konanie dovolené a preto nemôže byť protiprávne. Pokiaľ teda páchatel predá tovar, ktorý mu bol za účelom jeho ďalšieho predaja zverený na základe kúpnej zmluvy, hoci v jej rámci bola dohodnutá výhrada vlastníckeho práva, nekoná proti účelu zverenia a nemôže sa preto dopustiť trestného činu sprenevery podľa § 213 Tr. zák..

Z uvedeného je zrejmé, že skutok uvedený v uznesení o vznesení obvinenia XXXXX celkom zjavne nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery, pretože spoločnosť XXXXX s.r.o. (konkrétne osoba konajúca v jej mene) postupovala v súlade s rámcovou zmluvou uzatvorenou so spoločnosťou XXXXX s.r.o., keď dodaný tovar použila na realizáciu svojich podnikateľských aktivít a evidentne nedošlo ani k spáchaniu trestného činu sprenevery vo vzťahu k výťažku, ktorý bol získaný za dodaný tovar, pretože tovar sa nepredal jednému veľkému odberateľovi jednorázovo, ale bol predávaný v maloobchodnej predajni po dlhšiu dobu rôznym zákazníkom a peniaze za tovar poškodeného XXXXX s.r.o. sa zmiešavali s peniazmi za tovar od iných dodávateľov a boli používané na úhradu tovarov dodávateľom. Princípom podnikania je, že podnikateľ priebežne platby prijíma a poskytuje a to aj bez toho, aby bolo reálne možné odlišiť, z akých finančných prostriedkov sú jednotlivé platby hradené. Peniaze nie sú individuálne určenou vecou. Peniaze, ktoré boli poskytnuté obvinenému za tovar, sa prevzatím stávajú jeho vlastníctvom a prechádzajú do jeho majetku a môže ich použiť v rámci svojich podnikateľských aktivít. Na základe uvedeného preto peniaze získané za tovar nie sú pre obvineného cudzou vecou a nemohol sa preto dopustiť trestného činu sprenevery.

Vzhľadom na uvedené som dospel k záveru, že skutok vymedzený v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 213 Tr. zák. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že vyšetrovateľ môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v skutkovej vete uznesenia o začatí trestného stíhania, ktorý síce možno do určitej miery meniť (upravovať), avšak vždy musí byť zachovaná totožnosť skutku, t. j. skutok nesmie byť menený až tak, aby bola narušená podstata konania, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a to v takom smere, že už pôjde o iný (druhý) skutok, pre ktorý trestné stíhanie začaté nebolo.

Vyšetrovateľ skúmal aj to, či nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu zvýhodňovania veriteľa, či skresľovania údajov obchodnej a hospodárskej evidencie. Skutkové okolnosti týkajúce sa toho, že páchatel prevzal tovar s výhradou vlastníckeho práva, pričom doposiaľ neuhradil kúpnu cenu (skutok pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie) nie sú totožné so skutkovými okolnosťami, že spoločnosť XXXXX s.r.o. mala viacero konkrétnych veriteľov, nebola schopná hradiť svoje splatné záväzky a napriek tomu (možno) uhradila pohľadávku jedného z veriteľov na úkor iných veriteľov a nie sú totožné ani so skutkovými okolnosťami, že kupujúci je povinný cudziu vec viesť skladovo a účtovne oddelene od svojho majetku (tak ako svoje podozrenia zo spáchania trestných činov zvýhodňovania veriteľa, či skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie uvádzal sťažovateľ). Ak by vyšetrovateľ viedol ďalej trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestných činov zvýhodňovania veriteľa a skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, viedol by trestné stíhanie pre úplne iné skutky než bol skutok pre ktorý

bolo začaté trestné stíhanie vo veci.

Nad rámec uvedeného je potrebné uviesť, že z vykonaného dokazovania nič nenasvedčuje tomu, že by v danej veci mohlo ísť o podozrenie zo spáchania trestných činov uvádzaných sťažovateľom, respektíve o niektorý z iných trestných činov. Na vyvodenie trestnej zodpovednosti za spáchanie trestného činu zvýhodňovania veriteľa je potrebné, aby páchatel' zmaril, aspoň čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného svojho veriteľa na úkor ostatných. Za zmarenie možno považovať nemožnosť veriteľa, ani čiastočne, dosiahnuť uspokojenie jeho pohľadávky z majetku dlžníka. Čiastočné zmarenie spočíva v tom, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie v tom rozsahu, ktorého by inak dosiahol pri pomernom a rovnomernom uspokojení všetkých veriteľov bez zvýhodnenia niektorého z nich. Uspokojením veriteľa sa rozumie poskytnutie takého plnenia v prospech veriteľa, ktoré je obsahom právneho vzťahu. Zvýhodnenie veriteľa spočíva v tom, že sa mu dostane od dlžníka, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, plnenie nezodpovedajúce zásade pomerného uspokojenia a to na úkor ostatných veriteľov toho istého dlžníka. K trestnej zodpovednosti za spáchanie trestného činu zvýhodňovania veriteľa nestačí, ak dlžník len oddiali alebo sťaží uspokojenie veriteľa, pokiaľ ten má možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z iného dlžníkovho majetku. Skutkovú podstatu trestného činu zvýhodňovania veriteľa nenapĺňa ani konanie dlžníka, ktorý síce plne uspokojil pohľadávku len jedného z viacerých veriteľov, ak tak urobil s odôvodneným predpokladom získania ďalších prostriedkov (peňazí, či iného majetku) na uspokojenie pohľadávok ostatných veriteľov. Napríklad, ak by páchatel' uhradil dlžnú čiastku za elektrickú energiu v plnej výške len preto, aby nebola prerušená dodávka elektrickej energie a aby tak udržal v chode výrobnú halu a tým aj možnosť produkcie výrobkov z ktorých následného predaja dôvodne očakáva zisk k úhrade ostatných dlhov, nemohlo by ísť o spáchanie trestného činu zvýhodňovania veriteľa. Samotné plné prednostné uspokojenie pohľadávky jedného z viacerých veriteľov dlžníkom, ktorý je platobne neschopný teda ešte neznamená, že sa tak stalo s úmyslom zmariť uspokojenie pohľadávok ostatných veriteľov, tak ako sa mylne domnieva sťažovateľ (primerane TR NS 22/2006, Šámal, P. A kol.: Trestní zákonník II., Komentář. 1. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 2015 – 2027). Na vyvodenie trestnej zodpovednosti za spáchanie trestného činu zvýhodňovania veriteľa sa teda vyžaduje úmyselné zavinenie. Páchatel' ako dlžník musí konať so zámerom vyhnúť sa pomernému uspokojeniu všetkých veriteľov a tým, že zvýhodní niektorého z nich, chce aspoň čiastočne zmariť uspokojenie pohľadávok ostatných, prípadne si je vedomý toho, že jeho konanie môže mať uvedený následok a pre prípad, že ho spôsobí, je s tým uzrozumený (primerane aj česká judikatúra Sb. rozh. tr. 10/2003). Nič také v posudzovanej trestnej veci zistené nebolo. Rovnako tak nebolo dokazovaním zistené nič, čo by nasvedčovalo na spáchanie trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, teda na úmyselné falšovanie, pozmeňovanie, či úmyselné riadne nevedenie účtovných dokladov zo strany spoločnosti XXXXX s.r.o. V tomto smere ide len o ničím nepodloženú domnienku sťažovateľa.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Slavomír Haračal
prokurátor